

بسم الله

شماره: ۲۰۱/۶۸۲۷۷

تاریخ: ۱۴۰۴/۸/۲۱

پست:

جناب آقای دکتر مسعود پزشکیان
رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

سلام علیکم

عطف به نامه شماره ۶۰۱۵۵/۶۹۲۹۷ مورخ ۱۴۰۲/۴/۲۴، مطابق اصل یکصد و

بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، «قانون حمایت از ایرانیان

خارج از کشور» مصوب ۱۴۰۴/۷/۲۳ مجلس شورای اسلامی به شرح پیوست ابلاغ

می شود.

محمدباقر قالیباف

9e0dc290-ad88-473e-8d31-e78c842bd737

قانون حمایت از ایرانیان خارج از کشور

ماده ۱- تعاریف

۱- ایرانیان خارج از کشور: اشخاصی که تابعیت ایرانی دارند و محل اقامت آنها خارج از کشور است.

۲- دستگاههای اجرائی: دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی و بند «پ» ماده (۱) قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳/۳/۱

ماده ۲- دولت مکلف است جذب آن دسته از ایرانیان خارج از کشور را که بر اساس تعریف سند راهبردی کشور در امور نخبگان مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی، نخبه علمی و صاحب استعداد برتر شناخته می‌شوند به مراکز آموزشی و پژوهشی، شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و سایر دستگاههای اجرائی، در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط تسهیل کند.

تبصره- آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، امور خارجه، دادگستری و اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳- دستگاههای اجرائی مکلفند اقدامات لازم را برای تسهیل سرمایه‌گذاری ایرانیان خارج از کشور به‌ویژه از طریق شرکت‌ها یا مؤسسات دانش‌بنیان و

اشتغال آفرین، انجام دهند. وزارت امور خارجه نسبت به شناسایی و معرفی ایرانیان خارج از کشور برای بهره‌مندی آنان از امکانات و ظرفیت‌های داخلی اقدام می‌کند. تبصره ۱- آیین‌نامه اجرائی این ماده و تسهیل فرایند نقل و انتقال و ورود سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور، ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارتخانه‌های امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت و دادگستری، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، معاونت حقوقی ریاست جمهوری و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- وزارت امور خارجه مکلف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، دفتر تسهیل سرمایه‌گذاری را در سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران با ظرفیت موجود تأسیس نماید و گزارش عملکرد این بخش را به صورت سالانه به شورای عالی موضوع ماده (۱۴) این قانون ارائه کند. آیین‌نامه اجرائی این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور خارجه با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری و سازمان اداری و استخدامی کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۴- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با همکاری وزارت امور خارجه و مرکز ملی فضای مجازی در چهارچوب ضوابط (استانداردهای) امنیت نرم‌افزار و شبکه کشور، دسترسی ایرانیان خارج از کشور را به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند فراهم سازد.

ماده ۵- وزارت امور خارجه مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، به منظور تهیه بانک اطلاعات ایرانیان خارج از کشور و روش برقراری ارتباط با آنها اقدامات لازم را انجام داده و گزارش تکمیلی آن را سالانه به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ماده ۶- قوه قضائیه مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، سامانه‌ای ویژه برای ایرانیان مقیم خارج از کشور ایجاد نماید تا از طریق آن بتوانند:

الف- دادخواست‌ها، شکواییه‌ها و اعتراض‌های خود را در مراجع صالح قضائی و دیوان عدالت اداری ثبت و پیگیری کنند؛

ب- تقاضای عفو و تخفیف مجازات محکومان قطعی موضوع ماده (۹۶) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی را به طور الکترونیکی ثبت و جهت رسیدگی به کمیسیون عفو و بخشودگی ارسال نمایند.

تبصره- نحوه احراز هویت، ابلاغ، پرداخت هزینه‌ها، مدارک لازم و ضوابط مربوط به محرمانگی و امنیت داده‌ها، طبق این نامه‌ای خواهد بود که با رعایت قوانین و مقررات مربوط از جمله مصوبات شورای عالی فضای مجازی حداکثر ظرف سه ماه توسط قوه قضائیه تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ماده ۷- به منظور تسهیل استیفای حقوق اتباع ایرانی آسیب‌دیده در قلمرو کشورهای خارجی و کمک به آنها در حفظ کلیه حقوق از جمله اموال، منافع و مالکیت فکری و به‌خصوص حفظ منافع کودکان و نوجوانان، زنان، زندانیان و حفظ امنیت مراسلات قضائی و غیرقضائی، معاونت حقوقی ریاست جمهوری مکلف است با همکاری وزارت امور خارجه و وزارت دادگستری، نسبت به

راه‌اندازی سامانه خدمات حقوقی رسیدگی به درخواست‌های حقوقی ایرانیان خارج از کشور اقدام کرده و پیگیری‌های لازم را در چهارچوب قواعد بین‌المللی و حقوق پیش‌بینی شده در معاهدات لازم‌الاجرای مربوط، انجام دهد و در صورت ضرورت در مراجع بین‌المللی و ذی‌صلاح اقامه دعوا نموده و گزارش سالانه اقدامات انجام‌شده را به شورای عالی موضوع ماده (۱۴) این قانون ارائه نماید.

تبصره ۱- آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط معاونت حقوقی ریاست جمهوری با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح و مرکز حفاظت اطلاعات قوه قضائیه تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- وزارت امور خارجه مکلف است بستر دسترسی ایرانیان خارج از کشور به خدمات مشاوره‌ای حقوقی را فراهم سازد.

ماده ۸- دولت موظف است در موارد ضروری، اقدامات حمایتی لازم از قبیل انتقال به محل امن و تأمین امکانات و خدمات درمانی و بهداشتی مورد نیاز را برای ایرانیان خارج از کشور از طریق نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران یا سازمان‌های بین‌المللی با استفاده از تسهیلات و کمک‌ها در چهارچوب بودجه‌های سنواتی یا مشارکت نهادهایی مانند جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و صلیب سرخ با هماهنگی دولت میزبان یا دولت ثالث و در چهارچوب حقوق بین‌الملل به عمل آورد. آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور خارجه (مسئول) و وزارتخانه‌های اطلاعات و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ستاد کل نیروهای مسلح، سازمان برنامه و بودجه کشور و جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۹- دولت مکلف است نسبت به حفظ و تقویت هویت ایرانی - اسلامی ایرانیان خارج از کشور و استمرار ارتباط فرهنگی آنها با سرزمین مادری، از جمله از طریق برقراری امکان آموزش ایران‌شناسی، خط و زبان فارسی و فرهنگ و هنر ایرانی برای ایرانیان خارج از کشور اقدام کند. آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (مسئول) با همکاری وزارتخانه های امور خارجه، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و بنیاد ایران‌شناسی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۰- وزارت امور خارجه مکلف است به منظور تسهیل تردد ایرانیان مقیم خارج از کشور، هیأتی را با عضویت نمایندگان دستگاههای زیر تشکیل دهد:

۱- وزارت امور خارجه

۲- فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران

۳- وزارت اطلاعات

۴- سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

۵- قوه قضائیه

این هیأت موظف است از طریق ایجاد سامانه استعلام، برای ایرانیان خارج از کشور و دستگاههای عضو این هیأت امکان اطلاع از آخرین وضعیت تردد ایرانیان مقیم خارج از کشور را فراهم نماید. گواهی صادره از این هیأت با موافقت همه اعضا صادر می‌شود و برای کلیه دستگاههای اجرائی، مبنای عمل خواهد بود.

تبصره ۱- دبیرخانه هیأت در وزارت امور خارجه مستقر خواهد بود.

تبصره ۲- مستنکفان از اجرای گواهی‌های صادره هیأت موضوع این ماده، به مجازات تعزیری درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.

تبصره ۳- آیین‌نامه اجرائی این ماده، مشتمل بر نحوه تشکیل جلسات، وظایف دبیرخانه، فرایند استعلام و شیوه دسترسی دستگاهها به اطلاعات، ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت امور خارجه تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۱- آن دسته از ایرانیان خارج از کشور که تا زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون به طور غیرمجاز از کشور خارج شده باشند، در صورت بازگشت به کشور، مشمول مجازات موضوع مواد (۳۴) و (۳۵) قانون گذرنامه مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی نمی‌شوند.

ماده ۱۲- یک تبصره به شرح ذیل به ماده (۱۸) قانون گذرنامه الحاق می‌شود:

تبصره- برای فرزندان کمتر از هجده سال بانوان ایرانی مقیم خارج از کشور که پدر آنان در خارج از کشور اقامت داشته لکن به علت غیبت یا امتناع غیرموجه پدر از صدور اجازه، نمایندگی قادر به تکمیل مدارک از حیث اجازه پدر نمی‌باشد، به درخواست مادر ایرانی با تشخیص رئیس نمایندگی، گذرنامه با درج محل اقامت فرزند در خارج صادر می‌شود.

ماده ۱۳- در ماده (۹۸۹) قانون مدنی مصوب ۱۳۱۳/۱۱/۲۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی، عبارت «ولی در عین حال کلیه اموال غیر منقوله او با نظارت مدعی‌العموم محل به فروش رسیده و پس از وضع مخارج فروش قیمت آن به او

داده خواهد شد و بعلاوه حذف و حرف «و» قبل از عبارت «از اشتغال» اضافه می شود.

ماده ۱۴- به منظور ساماندهی، حفظ هویت ایرانی - اسلامی، دفاع از حقوق و جلب سرمایه ایرانیان خارج از کشور، شورای عالی امور ایرانیان خارج از کشور به عنوان مرجع عالی سیاستگذاری، تنظیم گری، خط مشی گذاری، تصمیم گیری، هماهنگی و هدایت امور ایرانیان خارج از کشور که با رعایت قوانین و مقررات تصمیم گیری می نماید، به ریاست رئیس جمهور و با عضویت رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، وزیران امور خارجه، دادگستری، کشور، فرهنگ و ارشاد اسلامی، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور، رئیس سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، دادستان کل کشور، فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران، دبیر ستاد حقوق بشر و معاون بین الملل قوه قضائیه، مدیر حوزه های علمیه کشور و رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی (به عنوان ناظر) تشکیل می شود.

تبصره- وزیر امور خارجه، دبیر و جانشین رئیس شورای یادشده بوده و محل استقرار دبیرخانه شورا، وزارت امور خارجه است.

ماده ۱۵- به منظور ایجاد شبکه پایدار از متخصصان، نخبگان، سرمایه گذاران و کارآفرینان برتر ایرانی داخل و خارج کشور، توسعه بین المللی و صادرات

شرکت‌های دانش‌بنیان، فناوری و خلاق، صندوق نوآوری و شکوفایی مجاز است با رعایت قوانین و مقررات نسبت به سرمایه‌گذاری مشترک با سرمایه‌گذاران ایرانی مقیم خارج کشور در طرح‌های دانش‌بنیان ایرانی داخل یا خارج کشور با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت امور خارجه اقدام کند.

ماده ۱۶- دولت مکلف است به منظور افزایش مشارکت و تعامل دانشگاهها، مراکز تحقیقاتی، شرکت‌های دانش‌بنیان و نهادهای غیردولتی داخلی با متخصصان ایرانی مقیم خارج، با رعایت قوانین و مقررات مشوق‌هایی از جمله در قالب طرح‌های مشترک تعیین کند.

تبصره- آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط بنیاد ملی نخبگان با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و امور خارجه و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و یازده تبصره که گزارش آن توسط کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی به صحن مجلس تقدیم شده بود، پس از تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و سوم مهرماه یکهزار و چهارصد و چهار مجلس، در تاریخ ۱۴۰۴/۸/۱۴ به تأیید شورای نگهبان رسید.

محمدباقر قالیباف